

Position Paper EU Kankerbestrijdingsplan

Ter voorbereiding van het Schriftelijk Overleg Mededeling Europees kankerbestrijdingsplan 12 mei 2021

Op woensdag 12 mei vindt in de Tweede Kamer het Schriftelijk Overleg 'Europese Kankerbestrijdingsplan' plaats. De Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen (VIG) vraagt met betrekking tot de fiche 'Europese Kankerbestrijdingsplan' aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Diagnostiek en gelijke toegang tot de juiste behandeling
- Data
- Homogenere aanpak intra-Europa
- Financiering
- De stem van de patiënt

Inleiding

In 2020 werden 2,7 miljoen mensen in de Europese Unie gediagnosticeerd met kanker, en overleden 1,3 miljoen mensen aan de ziekte. Als we nu niet daadkrachtig optreden, zal het aantal kankergevallen tegen 2035 met 24% zijn toegenomen en daarmee de belangrijkste doodsoorzaak in de EU zijn. De Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen (VIG) is daarom ook blij dat de Europese Commissie het 'EU kankerbestrijdingsplan' heeft aangekondigd dat zich richt op alle aspecten van kanker: van preventie en diagnose tot nieuwe behandelingen en geneesmiddelen.

Diagnostiek en gelijke toegang tot de juiste behandeling

Goede biomarker diagnostiek voor iedere patiënt met kanker geeft enorme gezondheidswinst voor de patiënt en het biedt kansen voor beter en meer klinisch onderzoek in Europa. Nu hebben patiënten met dezelfde vorm van kanker binnen Europa, en zelfs binnen Nederland, niet overal dezelfde mogelijkheden op goede diagnostiek en krijgen zij niet de beste behandeling. Die verschillen wil het Europese Kankerbestrijdingsplan terecht terugdringen.

Suggesties voor vragen aan de minister

- Met welke concrete maatregelen kan het Europese Kankerbestrijdingsplan er in 2025 voor zorgen dat iedere patiënt een op maat gesneden diagnose krijgt?
- Welke concrete maatregelen gaat de Nederlandse regering zelf nemen om ongelijke toegang voor kankerbehandelingen binnen Nederland te voorkomen?

Data

Dankzij de groeiende digitalisering en toepassing van nieuwe technologieën worden er in de gezondheidszorg waardevolle data gegenereerd. Die data zijn afkomstig van vele verschillende partijen en dezelfde data wordt op verschillende plaatsen gegenereerd en vastgelegd. Het gevolg hiervan is onvoldoende deling en benutting. Dat moet slimmer, goedkoper en beter. Daarom is het essentieel dat degenen die over data beschikken deze makkelijker ontsluiten, delen en operationeel maken zodat anderen ook wat aan die ontsloten datasets hebben. Er zijn inmiddels meerdere initiatieven om data te delen: *common European data spaces* en data delen volgens het FAIR-principe.

Suggesties voor vragen aan de minister

- Is er een Europese samenhangende visie op het verzamelen, analyseren en gebruiken van gezondheidsdata?
- Welke initiatieven lopen er en hoe hangen die samen?
- Welke positieve prikkels of stimuleringsmaatregelen heeft de EU om samenhang aan te brengen in de gezondheidsdata infrastructuur?

Homogenere aanpak intra-Europa

Hoewel het Europese Kankerbestrijdingsplan een waardevolle eerste stap is tot verdere afstemming van nationaal beleid om kanker te bestrijden, zijn er meer kansen, zoals bijvoorbeeld 'Biomarker testing'. Er is nu geen overzicht over hoe de lidstaten verschillende biomarkers toepassen in hun testing. Tevens blijft onderbelicht de verschillen tussen lidstaten op het gebied van post-registratietrajecten van oncologische behandelingen. We weten uit onderzoek dat een patiënt in Duitsland of Frankrijk veel eerder toegang heeft tot innovatieve oncologische geneesmiddelen dan in Nederland.

Suggesties voor vragen aan de minister

- Wil de Nederlandse regering inzetten op harmonisatie van bewezen effectieve methodes voor toegang tot diagnostiek en innovatieve geneesmiddelen?
- Bij longkanker is vroegtijdige ontdekking van levensbelang. Gaat de Nederlandse regering vroegtijdige longscreening bepleiten in het Europese Kankerbestrijdingsplan?
- Waarom wordt in het Europese Kankerbestrijdingsplan zo weinig aandacht besteed aan bloedkankers? Welke concrete acties gaat de Nederlandse regering ondernemen om dit wel te realiseren?
- In welke mate sluit het Nederlands kankerbeleid aan op de Europese kankerbestrijdingsplan? En wie heeft daarover de regie en welke stakeholders zijn hierbij betrokken?
- Hoe en welke mate wordt de geneesmiddelensector betrokken bij het opstellen en uitwerken van de Europese- en nationale kankerbestrijdingsplannen?

Financiering

De Commissie roept in het Europese Kankerbestrijdingsplan lidstaten nadrukkelijk op gebruik te maken van de financieringsmogelijkheden van het corona herstellfonds (RRF) en het InvestEU-programma om te investeren in kankerstrategieën. Het kabinet laat in het fiche het midden of zij dit goede advies ter harte neemt.

Suggesties voor vragen aan de minister

- Is Nederland voornemens dat versterking van de infrastructuur voor kankerscreening en preventie een onderdeel moet zijn van het *Next Generation EU*, het corona herstellfonds?

De stem van de patiënt

Patiëntenorganisaties zijn van onschatbare waarde voor patiënten en hun naasten. Ze zorgen voor laagdrempelige, betrouwbare en begrijpelijke informatie. Het beroep op patiëntenorganisaties wordt steeds groter in alle stadia van geneesmiddelontwikkeling.

Suggesties voor vragen aan de minister

- Is Nederland bereid aan te dringen op een uitgewerkte paragraaf over de financiering van deze patiëntenorganisaties?